

DEF Département de l'enseignement
et de la formation professionnelle
DGEO Direction générale de l'enseignement
obligatoire et de la pédagogie spécialisée

Dobijanje sv(j)edočanstva na kraju 11. razreda

Informacija za roditelje

Post-obavezno obrazovanje

Godina 11S

Obavezno školovanje traje 11 godina. Cilj obaveznog školovanja je da pruži d(j)etetu znanje i um(ij)eće, da razvije i uv(j)ežba njegove intelektualne, manuelne, stvaralačke i fizičke sposobnosti kao i da oformi njegovo rasuđivanje i njegovu ličnost. Škola omogućuje učeniku da se uključi u društveni, profesionalni i građanski život putem poznavanja sebe i sv(ij)eta koji ga okružuje kao i poštovanjem drugih ljudi.

Kao nastavak brošure koja predstavlja 9. i 10. razred srednje škole I (ciklus 3), ovaj dokument opisuje uslove/uvjete dobijanja sv(j)edočanstva za učenike 11. razreda i uslove/uvjete prijema u vezne razrede, dopunske razrede i srednje obrazovanje.

www.vd.ch/scolarite

Izvori: Loi sur l'enseignement obligatoire (LEO)
Règlement d'application de la LEO (RLEO)
Cadre général de l'évaluation (CGE)

Jedini su m(j)erodavni pravni osnovi i Opšta/Opća pravila oc(j)enjivanja (CGE), koja regulišu sva pitanja.

Organizacija i raspored časova

Post obavezno-obrazovanje I sadrži dva sm(j)era: pre-gimnazijski sm(j)er (voie pré-gymnasiale, VP) i opšti/opći sm(j)er (voie générale, VG).

U ciklusu 3, učenik nastavlja učenje određeno ciljevima Romanskog nastavnog plana (Plan d'études romand, PER) i kantonalnih programa. U 11. godini, raspored časova sadrži 33 časa ned(j)eljno/tjedno. Metode rada, strategije učenja, sposobnost za saradnju/suradnju i komunikaciju se razvijaju na predavanju svih predmeta.

Oc(j)enjivanje

Oc(j)enjivanje rada učenika se beleži/bilježi u dnevnik u obliku oc(j)ena koje idu od 1 do 6 i sadrže polu bodove (TS-značajni zadaci i TA-dodatni zadaci). Oc(j)ena 4 odgovara nivou dovoljnog. Najviša oc(j)ena je 6, najniža je 1.

Pros(j)eci koje je učenik dobio uzimaju se u obzir prema sistemu s(a) dva preduslova/preduvjeta: odluke koje se tiču školskog programa učenika se zasnivaju na zbir bodova koji su, s(a) jedne strane dobijeni u glavnoj grupi koju čine svi predmeti, a sa druge, u suženoj grupi predmeta.

Na kraju semestra i školske godine, vrši se uvid u situaciju. Uvid sadrži dobijene oc(j)ene, izostanke i pros(j)eke po predmetu koji se zaokružuju do najbližeg polu boda. Na kraju školske godine ili u slučaju prom(j)ene sm(j)era ili nivoa po završetku 1. semestra, izdaje se bilten koji sadrži pros(j)eke i odluku o usm(j)eravanju učenika. Taj bilten se pridodaje đačkoj knjižici.

Sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju

Na kraju školske godine, ustanova organizuje ispit za dobijanje sv(j)edočanstva. Modaliteti ispita su detaljnije opisani u d(ij)elovima *Pre-gimnazijski sm(j)er* i *Opšti/Opći sm(j)er*.

Da bi se dobilo sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju, potrebno je da je učenik pratio nastavu 11. razreda c(ij)ele godine i da je izašao na sve ispitne predmete.

Sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju se dod(j)eljuje po osnovi dobijenih pros(j)eka na kraju 11. razreda. Pros(j)eci na kraju godine se računaju na sl(j)edeći način:

- za predmete za koje se ne polaže ispit, konačni godišnji pros(j)ek je godišnji pros(j)ek koji se zaokružuje do pola boda;
- za predmete za koje se polaže ispit, konačni godišnji pros(j)ek je zbir godišnjeg pros(j)eka za 80% i dobijene oc(j)ene na ispitu za 20% (vid(j)eti prim(j)er računanja u nastavku).

Učenici i njihovi roditelji imaju mogućnost da dobiju na uvid ispitne radove posl(ij)e korekcije.

Romanski nastavni plan (PER)

www.plandetudes.ch

PER definiše školske sadržaje obavezno obrazovanja za Romansku Švajcarsku/Švicarsku. PER opisuje šta/što učenici moraju da nauče tokom/tijekom jedanaest godina školovanja.

Značajni radovi (*travaux significatifs*, TS):

redovno i tokom/tijekom c(ij)ele godine, oc(j)enjivanje školskog rada učenika se vrši značajnim radovima. Oni su značajni elementi oc(j)enjivanja. Svaki značajni rad se odnosi na bar jedan od ciljeva određenih Romanskim nastavnim planom (PER) s(a) jednim ili više elemenata koji su predmet nastave.

Dodatni radovi (*travaux assimilés*, TA):

serija radova koji jedino prov(j)eravaju usvajanje znanja ili specifičnih tehnika. Taj skup radova se globalno oc(ij)enjuje po predmetu. Za svaki predmet, broj dodatnih radova ne sm(ij)e pr(ij)eći četvrtinu svih radova.

Godišnji pros(j)ek, prim(j)er računanja

Pros(j)ek oc(j)ena dobijenih na časovima	4,2
Oc(j)ena na ispitu za dobijanje sv(j)edočanstva	4,5
Bodovanje: $(4,2 \times 0,8) + (4,5 \times 0,2) =$	4,3
Zaključni godišnji pros(j)ek	
(zaokružen do pola boda)	4,5

Pre-gimnazijski sm(j)er (VP)

Ispitni testovi

U pre-gimnazijskom sm(j)eru, ispitni testovi se polažu iz sl(j)edećih predmeta:

- francuski; - engleski;
- matematika; - specifična opcija (OS).
- n(j)emački;

Svi predmeti se polažu usmeno i pismeno. Za francuski, matematiku, n(j)emački i engleski, pismeni ispiti su isti za sve učenike u kantonu. Ispiti OS-a, kao i sve ostale usmene ispite organizuju školske ustanove. Oc(j)ene dobijene na pismenom i usmenom ispitu se grupišu u jedinstvenu oc(j)enu po predmetu, koja se zaokružuje do pola boda. Za francuski i matematiku, ispitna oc(j)ena uzima u obzir oc(j)enu dobijenu na pismenom ispitu za dv(ij)e trećine i oc(j)enu dobijenu na usmenom ispitu za jednu trećinu. Za n(j)emački i engleski, ispitna oc(j)ena uzima u obzir oc(j)enu dobijenu na pismenom ispitu za tri četvrtine i oc(j)enu dobijenu na usmenom ispitu za jednu četvrtinu.

Uslovi/Uvjeti dobijanja sv(j)edočanstva

Uslovi/Uvjeti dobijanja sv(j)edočanstva su isti kao za pr(ij)elaz iz jednog u drugi razred post-obaveznog obrazovanja. Da bi se dobilo sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju, **učenik iz pre-gimnazijskog sm(j)era** mora da osvoji zbir sl(j)edećih bodova za dv(ij)e grupe:

Glavna grupa	francuski + matematika + n(j)emački + specifična opcija + engleski + prirodne nauke + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i kulture religija + vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje	40 bodova i više
Sužena grupa	francuski + matematika + n(j)emački + specifična opcija	16 bodova i više
Sporni slučajevi	<i>maksimalno 0,5 boda ispod granice po grupi.</i>	

Pravo na post-obavezno obrazovanje

Učenik koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju pre-gimnazijskog sm(j)era ima pravo na sve sm(j)erove post-obavezno obrazovanje, od gimnazije do zanata.

Dobijanje sv(j)edočanstva opšteg/općeg sm(j)era za neusp(j)ešne učenike pre-gimnazijskog sm(j)era

Po zaht(j)evu roditelja, učenik koji nije dobio sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju pre-gimnazijskog sm(j)era, može dobiti sv(j)edočanstvo opšteg/općeg sm(j)era ako ima dovoljni broj sl(j)edećih bodova za dv(ij)e grupe:

Glavna grupa	francuski + matematika + n(j)emački + specifična opcija + engleski + prirodne nauke + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i kulture religija + vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje	38,5 bodova i više
Sužena grupa	francuski + matematika + n(j)emački + specifična opcija	14,5 bodova i više
Sporni slučajevi	<i>maksimalno 1 boda ispod granice po grupi.</i>	

Za upis u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija, škole profesionalne zrelosti ili vezni razred 2, neusp(j)ešni VP učenik koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenom srednjem obrazovanju opšteg/općeg sm(j)era mora da ima sl(j)edeće rezultate:

Zaključni godišnji pros(j)ek od 4 ili više u, minimalno, dva predmeta grupe I od kojih su francuski i/ili matematika.

Opšti/Opći sm(j)er (VG)

Uslovi/Uvjeti pr(ij)elaza iz jednog nivoa u drugi (1. semestar)

N1 → N2 Na kraju 1. semestra, prelazak iz nivoa 1 u nivo 2 je moguć za učenika koji dobije pros(j)ječnu oc(j)enu iz predmeta koji u sebi sadrži nivoe po semestru od:
- 5.5 i više;
- 5, po mišljenju nastavnika/nastavnice dotičnog predmeta

N2 → N1 Po zaht(j)evu roditelja ili uz podršku nastavnika/nastavnice dotičnog predmeta, učenik može da pr(ij)ede iz nivoa 2 u nivo 1.

Ispitni testovi

U opštem/općem sm(j)eru, ispitni testovi su iz sl(j)jedećih predmeta:

- francuski; - engleski;
- matematika; - opcija sposobnosti usm(j)erene k(a) zanatu (OCOM)
- n(j)emački; opcija zanat, um(j)etnost, poslovanje ili tehnologija predmet (AACT) (ili specifična opcija - OS).

Francuski, matematika, n(j)emački i engleski se polažu usmeno i pismeno. OCOM se polaže usmeno i/ili pismeno, ili na neki drugi način u skladu sa sadržajem. Za francuski, matematiku, n(j)emački i engleski, pismeni ispiti su isti za sve učenike u kantonu. Ispiti OCOM AACT-a (ili OS-a), kao i sve ostale usmene ispite organizuju školske ustanove. Oc(j)ene dobijene na pismenom i usmenom ispitu se grupišu u jedinstvenu oc(j)enu po predmetu, koja se zaokružuje do pola boda. Za francuski i matematiku, ispitna oc(j)ena uzima u obzir oc(j)enu dobijenu na pismenom ispitu za dv(ij)e trećine i oc(j)enu dobijenu na usmenom ispitu za jednu trećinu. Za n(j)emački i engleski, ispitna oc(j)ena uzima u obzir oc(j)enu dobijenu na pismenom ispitu za tri četvrtine i oc(j)enu dobijenu na usmenom ispitu za jednu četvrtinu.

Uslovi/Uvjeti dobijanja sv(j)edočanstva

Uslovi/uvjeti dobijanja sv(j)edočanstva su isti kao za pr(ij)elaz iz nižeg razreda u viši u post-obaveznom školovanju. Da bi dobio sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju, **učenik opšteg/općeg sm(j)era** mora da osvoji zbir sl(j)jedećih bodova za dv(ij)e grupe, nevezano za nivo nastave koji je pratio iz francuskog, matematike i n(j)emačkog:

Glavna grupa	francuski + matematika + n(j)emački + zanatska, um(j)etnička, poslovna ili tehnološka (ili OS) + engleski + prirodne nauke + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i kulture religija + vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje + stvaralačke i manuelne aktivnosti / nutrijiskno obrazovanje	44 boda i više
Sužena grupa	francuski + matematika + n(j)emački + zanatska, um(j)etnička, poslovna ili tehnološka opcija (ili OS)	16 bodova i više
<i>Sporni slučajevi</i>	<i>maksimalno 1 boda ispod granice po grupi.</i>	

Predstavljanje ciklusa 3

Brošura koja objašnjava ciklus 3 je dostupna na našoj Internet stranici:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Opcije zanatskih sposobnosti (options de compétences orientées métiers, OCOM) opšteg/općeg sm(j)era

Brošura koja objašnjava OCOM je dostupna na našoj Internet stranici:

www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Pravo na post-obavezno obrazovanje

Učenik koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju u opštem/općem sm(j)eru ima mogućnost da bude primljen na sl(j)edeće sm(j)erove zanatskog obrazovanja: federalna potvrda o zanatskom obrazovanju i federalno sv(j)edočanstvo o sposobnosti.

Prijem u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija ili škole profesionalne zrelosti

Učenik koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju u opštem/općem sm(j)eru ima mogućnost da bude primljen u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija ili škole profesionalne zrelosti pod sl(j)edećim uslovima/uvjetima:

Tri predmeta koja se uče na nivou 2: francuski + matematika + n(j)emački ili Dva predmeta koja se uče na nivou 2 i jedan predmet koji se uči na nivou 1: francuski + matematika + n(j)emački	13,5 bodova ili više 14,5 bodova ili više
<i>Sporni slučajevi maksimalno 0,5 bodova ukupno ispod granice zbira svih bodova.</i>	

Dopunski razredi učenike s lošim školskim postignućima opšteg/općeg sm(j)era

Popravni razredi su nam(j)enjeni učenicima opšteg/općeg sm(j)era koji dva puta nisu usp(j)eli da polože ispit za dobijanje sv(j)edočanstva ili koju su već dva puta ponavljali u toku/tijeku svog školovanja. Ti razredi omogućuju učenicima da dobiju sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju u opštem/općem sm(j)eru na kraju dodatne godine školovanja.

Ako ispunjavaju uslove/uvjete uzrasta (maksimalno 17 napunjenih godina do 31. jula/srpnja), motivisan i zainteresovan učenik može biti primljen u dopunski razred. O tom postupku odlučuje porodica/obitelj zajedno s(a) učenicom.

Uopšteno/Uopćeno govoreći, **sporni slučajevi** se tiču situacije u kojoj su rezultati učenika vrlo malo ispod onih koji se zaht(ij)evaju da zadovolje uslove/uvjete dobijanja sv(j)edočanstva ili prijema u vezne razrede, kao i prijema u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija. Sporni slučajevi se ne prim(j)enjju na odluke prelaska iz jednog nivoa u drugi. Uprava škole službeno odlučuje o spornim slučajevima.

Uprava škole uzima u obzir, po zaht(j)evu roditelja, postojanje eventualnih **posebnih okolnosti** (na prim(j)er trajno poremećeno školovanje, skorog dolaska iz drugog kantona ili inostranstva/inozemstva). Da bi poseban uslov/uvjet bio uvažen, mora postojati v(j)erovatnoća/vjerojatnost budućeg usp(j)eha.

Na odluke o prelasku iz jednog nivoa u drugi, dobijanju sv(j)edočanstva i prijemu u vezne ili popravne razrede kao i na odluke o mogućnosti prijema u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija, može se priložiti **žalba** Departmanu za školstvo: *Instruction des Recours, Département de l'enseignement et de la formation professionnelle, rue de la Barre 8, 1014 Lausanne.* Obrazložena žalba se dostavlja u pismenoj formi u roku od 10 dana od dana objave odluke, uz kopiju sporne odluke.

Vezni razredi posl(ij)e završenog opšteg/općeg sm(j)era

Na kraju dodatne godine školovanja pod određenim uslovima/uvjetima, vezni razredi imaju za cilj da pruže učeniku mogućnost upisa na različite sm(j)erove post-obaveznog obrazovanja.

Nekoliko ustanova obaveznog školovanja na teritoriji kantona Vaud pružaju vezne razrede.

Roditelji upućuju zaht(j)ev za upis u vezni razred krajem januara/siječnja školskoj ustanovi gd(j)e je njihovo d(ij)ete pohađalo 11. razred. U principu, učenik će biti školovan u školskoj ustanovi koja je najbliža njegovom m(j)estu stanovanja.

Vezni razredi 1

Na kraju dodatne godine obaveznog školovanja, vezni razredi 1 omogućuju učeniku koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju opšteg/općeg sm(j)era da ostvari rezultate koje omogućuju prijem u škole opšte/opće kulture i poslovne škole gimnazija ili škole profesionalne zrelosti.

Učenik sa sv(j)edočanstvom opšteg/općeg sm(j)era može biti primljen u vezni razred pod sl(j)edećim uslovima/uvjetima:

Tri predmeta koja se uče na nivou 2: francuski + matematika + n(j)emački ili Dva predmeta koja se uče na nivou 2 i jedan predmet koji se uči na nivou 1: francuski + matematika + n(j)emački ili Jedan predmet nivoa 2 i dva predmeta nivoa 1: francuski + matematika + n(j)emački ili Tri predmeta koja se uče na nivou 1: francuski + matematika + n(j)emački	12 bodova ili više 13 bodova ili više 14 bodova ili više 15 bodova ili više
<i>Sporni slučajevi maksimalno 0,5 boda ukupno ispod granice zbira svih bodova.</i>	

Vezni razredi 2

Na kraju dodatne godine obaveznog školovanja, vezni razredi 2 omogućuju učeniku koji je dobio sv(j)edočanstvo o završenom post-obaveznom obrazovanju opšteg/općeg sm(j)era da dobiju sv(j)edočanstvo pre-gimnazijskog sm(j)era.

Učenik sa sv(j)edočanstvom opšteg/općeg sm(j)era može biti primljen u vezni razred 2 ako je pratio nastavu iz tri predmeta nivoa 2 koji u sebi sadrže nivoe i ako je osvojio sl(j)edeći zbir bodova za dv(ij)e grupe (ne uključujući OCOM AACT):

Glavna grupa	francuski + matematika + n(j)emački + engleski + prirodne nauke + geografija - građansko obrazovanje + istorija/povijest - etika i kulture religija + vizuelne um(j)etnosti + muzičko obrazovanje + stvaralačke i manuelne aktivnosti / nutricijsko obrazovanje	46,5 bodova i više
Sužena grupa	francuski + matematika + n(j)emački	15 bodova i više
<i>Sporni slučajevi maksimalno 0,5 boda ispod granice po grupi.</i>		

Vezni razredi

Brošura koja objašnjava vezne razrede je dostupna na našoj Internet stranici: www.vd.ch/scolarite > Déroulement de l'école obligatoire dans le canton de Vaud.

Odnos škola-porodica/obitelj

Škola prvenstveno omogućuje obrazovanje d(j)ece i priznaje roditeljima prvenstvo na polju vaspitanja. Međutim, te misije nisu odvojene jer saradnja/suradnja porodice/obitelji je potrebna u oblasti obrazovanja dok škola pomaže porodici/obitelji u oblasti vaspitanja.

Nastavnik/nastavnica i uprava školske ustanove su posebni sagovornici/sugovornici s(a) roditeljima što se tiče školovanja njihovog d(j)eteta jer su u neposrednom kontaktu s(a) d(j)etetom.

Roditelji su redovno obav(j)eštavani o školskom radu i oc(j)enjivanju koje iz njega proističe. Mogu da izraze svoje mišljenje pr(ij)e svake značajne odluke koja se tiče školskog usm(j)eravanja njihovog d(j)eteta. Konačne odluke su u nadležnosti uprave škole.

Najmanje jednom godišnje, u principu na početku školske godine, kolektivni informativni sastanak je organizovan za roditelje. Između ostalog, svrha takvog sastanka je da objasni tok/tijek školske godine, ciljeve plana školovanja i uslove/uvjete oc(j)enjivanja.

Školske informacije se redovno upisuju u svesku za komunikaciju ili rokovnik učenika koje roditelji potpisuju na kraju svake ned(j)elje/svakog tjedna. Između ostalog, tim putem roditelji i nastavnici mogu da zatraže sastanak. Te razm(j)ene se mogu održati tokom/tijekom c(ij)ele godine i osiguravaju dobru saradnju/suradnju.

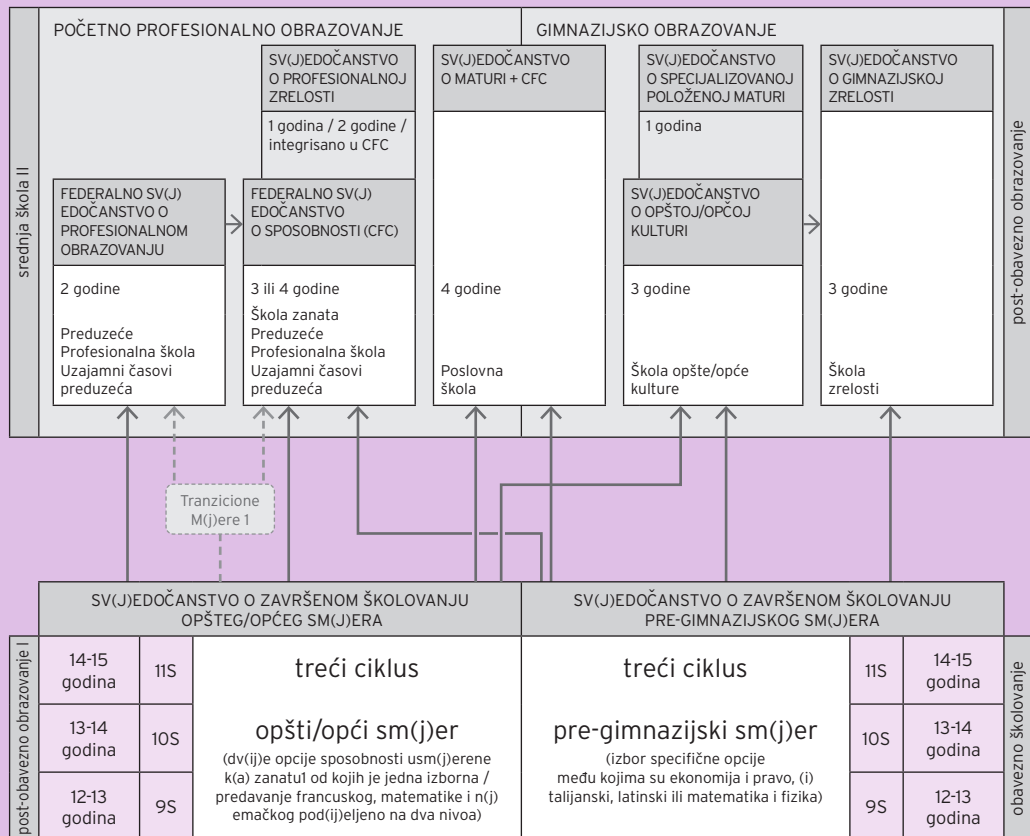
Dodatne pedagoške m(j)ere se mogu preduzeti ukoliko je to neophodno da bi napredovanje d(j)eteta bilo osigurano. Druge usluge se mogu dobiti od strane školskih psihologa, l(j)ekara/liječnika specijalista za psihomotriku ili logopeda (PPLS), u skladu s(a) postojećim procedurama u školskoj ustanovi po njenoj prirodi.

Između ostalog, informacije o vanškolskim ili ostalim uslugama mogu biti dobijene od strane uprave školske uprave.

		Rac1 i Rac2 dopunski razredi		post-obavezno obrazovanje I
14-15 godina	11S	treći ciklus	treći ciklus	
13-14 godina	10S	opšti/opći sm(j)er	pre-gimnazijski sm(j)er	
12-13 godina	9S			
11-12 godina	8P	drugi obavezni ciklus		osnovna škola
10-11 godina	7P			
9-10 godina	6P			
8-9 godina	5P	prvi obavezni ciklus		
7-8 godina	4P			
6-7 godina	3P			
5-6 godina	2P			
4-5 godina	1P			

Struktura obaveznog školovanja kantona Vaud

Struktura post-obaveznog obrazovanja I i prijem na srednje obrazovanje

*Mogućnost izbora specifične opcije pod određenim uslovima/uvjetima

Više informacija o post-obaveznog obrazovanju na www.vd.ch/dgep.

Više informacija o usm(j)eravanju k(a) zanatu, sm(j)erovima obrazovanja i tranzicionim m(j)erama na www.vd.ch/orientation.

www.vd.ch/scolarite

www.vd.ch/page/2020664

